

Duomenų ir žinių teikimas, siekiant Europos tikslų
įgyvendinimo aplinkos būklės ir klimato srityse

EAA ir Eionet 2021–2030 m. strategija

Viršelio apipavidalinimas: PomilioBlumm
Viršelio nuotrauka: PomilioBlumm
Maketavimas: PomilioBlumm ir EAA

Teisinė informacija

Leidinio turinys nebūtinai atspindi oficialią Europos Komisijos ar kitų Europos Sąjungos institucijų nuomonę. Nei Europos aplinkos agentūra, nei joks agentūros vardu veikiantis asmuo neatsako už galimą šiame leidinyje pateikiamos informacijos panaudojimą.

Pranešimas apie autorių teises

© Europos aplinkos agentūra, 2021.
Leidžiama dauginti, nurodžius šaltinį.
Liuksemburgas Europos Sąjungos leidinių biuras, 2021 m.

Daugiau informacijos apie Europos Sąjungą rasite internete (<http://europa.eu>)

ISBN 978-92-9480-360-3
doi: 10.2800/92395

Apie EAA ir Eionet

Europos aplinkos agentūra (EAA) yra Europos Sąjungos agentūra. Mūsų užduotis – pateikti patikimą, nešališką informaciją apie aplinką ir klimatą. Reglamentas, kuriuo buvo įkurta EAA, Europos Sąjungoje priimtas 1990 m., o 1994 m. agentūra Kopenhagoje pradėjo savo veiklą. Šiuo reglamentu taip pat buvo įkurtas Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas (Eionet). Eionet – tai EAA ir jos narių bei bendradarbiaujančių šalių partnerių tinklas. Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas taip pat apima Europos teminius centrus – tai Europos organizacijų, kurios specializuojasi konkrečiose aplinkos apsaugos srityse, konsorciūnai, padedantys EAA ir Eionet šalims narėms įgyvendinti suplanuotas veiklas.

Siekdami remti politikos formavimą Europoje, glaudžiai bendradarbiaujame su nacionalinėmis ir Europos institucijomis, kaip antai Europos Komisija, Europos Parlamentu ir Europos Sąjungos Taryba.

eea.europa.eu/about-us

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Danimarka

Tel: +45 33 36 71 00
Svetainė: eea.europa.eu/lt

Duomenų ir žinių teikimas, siekiant Europos tikslų įgyvendinimo aplinkos būklės ir klimato srityse

EAA ir Eionet 2021–2030 m. strategija

Šiame dokumente pateikiama vizija ir strateginiai tikslai, kuriais Europos aplinkos agentūra ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas vadovausis ateinančiais dešimtmečiais. Planuojami veiksmai apims penkias šiame dokumente numatytas sritis. Daugiau informacijos apie konkrečias veiklas bus pateikta bendruosiuose programavimo dokumentuose.

Europos aplinkos agentūra ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas

Faktai grindžiama informacija apie Europos aplinką ir klimatą

Apie mus

Europos aplinkos agentūra (EAA) ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas (Eionet) nuo 1994 m. teikia duomenis ir informaciją apie Europos aplinką ir klimatą Europos piliečiams ir politikos formuotojams. Šiandien mūsų platus tinklas vienija šimtus institucijų iš 38 šalių narių ir bendradarbiaujančių šalių.

Kartu mes sukūrėme plačią žinių bazę, apimančią daugybę sričių – nuo keitimosi beveik realaus laiko oro kokybės matavimų duomenimis iš visos Europos iki išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tendencijų ir prognozių nustatymo, nuo palydovinių duomenų apie žemės dangą teikimo iki integruoto Europos aplinkos būklės ir klimato vertinimo.

Kuo išskirtinis EAA ir Eionet bendradarbiavimas?

- **Tinklas, kuriuo siekiama kurti pridėtinę vertę.** Jungia institucijas visoje Europoje ir teikia lyginamąją analizę, stiprina gebėjimus, racionalizuoja bei sudaro sąlygas dalintis geriausia patirtimi.
- **Duomenų infrastruktūra.** Pažangi skaitmeninė nacionalinių ir tarptautinių duomenų srautų infrastruktūra, paremta kokybę užtikrinančiais procesais.
- **Duomenimis grindžiamos žinios.** Vertinimai, rodikliai ir į tikslą nukreiptos pažangos analizė, panaudojant išsamiausias ir naujausias duomenis aplinkos būklės ir klimato srityse.
- **Parama formuojant politiką.** Pripažinta žinių bendruomenė, glaudžiai bendradarbiaujanti su politikos formuotojais visoje Europoje ir prisidedanti prie svarbiausių pasaulio mastu vykstančių procesų.
- **Analitinė patirtis.** Gebėjimai vertinti pažangą, perspektyvas, pokyčius lemiančius veiksnius bei potencialias politikos priemones, susijusias su įvairiomis aplinkos ir klimato temomis.

Sprendimai dėl numatomų iššūkių

Siekiant įveikti iššūkius reikia plataus užmojo politikos, grindžiamos praktinėmis žiniomis.

Per ateinantį dešimtmetį Europa turės spręsti beprecedenčius aplinkos būklės ir klimato uždavinius ir kartu skatinti atsigavimą po ekonominio ir socialinio COVID-19 pandemijos poveikio. Iš Europos žaliajo kurso ir susijusio žaliajo atsigavimo skatinimo priemonių galima spręsti apie Europos Sąjungos ir Europos šalių užmojus sprendžiant šiuos uždavinius – nustatomi ilgalaikiai tikslai, numatant konkrečius siekius, ir kuriamos naujos finansinės priemonės.

EAA Europos aplinkos būklės ir perspektyvų ataskaitoje (SOER 2020) raginama imtis sisteminio pobūdžio veiksmų dėl aplinkos ir klimato iššūkių keliomis kryptimis. Visiškas esamos aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimas yra būtinas siekiant reikšmingo pagerėjimo. Taip pat visiškai tvarytų tikslų integravimas į socialinę ir ekonominę politiką bei priemones padės įgyvendinti ekonomiškai efektyvius ir teisingus pokyčius siekiant tvarumo. Be to, Europa taip pat turi sukurti sąlygas tvariam gyvenimo būdai. Taip raginama užtikrinti, kad visuomenė geriau suvoktų vartojimo pasekmes, o bendrovės prisidėtų prie reikalingų pokyčių. Daugelio tikslų neįmanoma pasiekti nesiimant koordinuotų pastangų pasaulio mastu, todėl Europa turi panaudoti savo įtaką kaimynystėje ir pasaulyje.

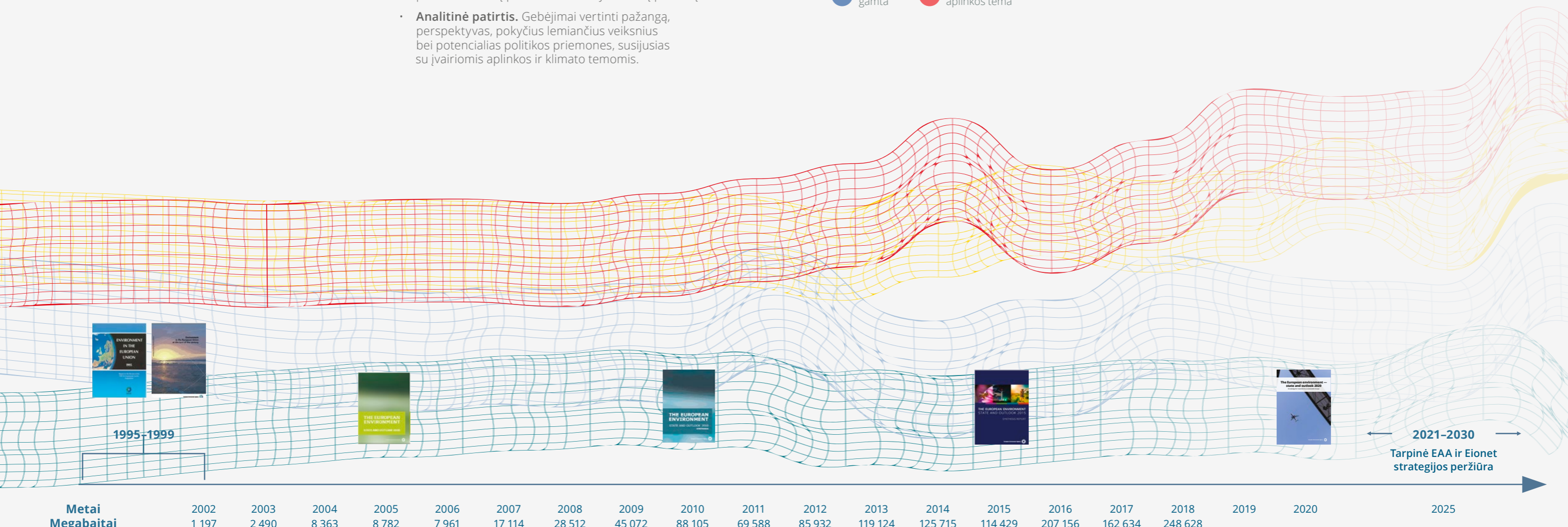
Politikos formuotojų, bendrovių ir piliečių pasirinkimai ateinantįjį dešimtmetį lems, kada ir kaip Europa įgyvendins savo užmojus. 2021–2030 m. EAA ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo strategija prisidės prie šių pasirinkimų įgyvendinimo, teikdama praktines žinias apie tendencijas, perspektyvas ir tinkamas priemones, siekiant tvarys Europos.

Didysis duomenų sprogdimas

- Oras ir klimatas
- Tvarumas ir gerovė
- Gyvoji gamta
- Daugiau nei viena aplinkos tema

Pradedant nuo 2002 m. („Reportnet“ naudojimo pradžios metai), iliustracijoje matomas nuolatinis duomenų augimas keturiose aplinkos temų grupėse.

Šiandien mes turime beveik 250 kartų daugiau duomenų nei 2002 m.

EAA ir Eionet 2021–2030 m. strategija

Duomenų ir žinių teikimas, siekiant Europos tikslų įgyvendinimo aplinkos būklės ir klimato srityse

Mūsų siekis: 2030 m. vizija

EAA ir Eionet sudarys sąlygas kurti tvarią Europą, teikdami patikimas ir praktines žinias, kurios leis priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl prioritetų ir tinkamų priemonių, atsižvelgiant į Europos politikos užmojus.

Neapsiriboti Eionet narėmis

Europos žaliojo kurso siekiai įpareigoja Europą veikti ir pasauliniu lygmeniu, bendradarbiauti su savo kaimynais ir partneriais. Sutelksime praktinę patirtį ir išteklius, siekdami remti šį užmojų, visų pirma vakarų Balkanų šalyse bei artimiausioje Europos kaimynystėje.

Europos aplinkos ir klimato politikos siekiai

Užduotis spręsti aplinkos būklės ir klimato problemas yra neatsiejama nuo šio laikmečio. Siekiant tvarios ateities politinėmis iniciatyvomis, įskaitant Europos žaliąjį kursą, skatinama imtis veiksmų tokiomis kryptimis:

- sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir atkurti ekosistemas;
- iki 2050 m. neutralizuoti ŠESD poveikį bei siekti atsparumo klimato kaitai;
- įgyvendinti nulinės taršos strategiją, kuriant aplinką be toksinių medžiagų;
- užtikrinti efektyvų išteklių naudojimą žiedinėje ekonomikoje;
- įtraukti tvarumo principus į visas ES politikos sritis.

Mūsų vaidmuo bus esminis palaikant aplinkos ir klimato veiksmus pagal šias svarbiausias Europos politikos sritis bei įgyvendinant 8-ąją aplinkosaugos veiksmų programą.

Mes taip pat remsime visuotines pastangas pasaulio mastu, įskaitant Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. bei Darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimą.

Kaip mes dirbsime: Strateginiai tikslai

ST1 Remti politikos įgyvendinimą ir perėjimą prie darnesnio vystymosi

Teikti faktais grindžiamas žinias, kurios padėtų įgyvendinti politiką ir kuriomis būtų galima pagrįsti naujų iniciatyvų vystymą, siekiant paspartinti ir išplėsti perėjimą prie darnesnio vystymosi.

ST2 Laiku teikti duomenis bei informaciją sprendimų priėmimui dėl tvarumo siekių įgyvendinimo iššūkių

Pateikti tikslinius duomenis bei informaciją politinėms ir viešosioms diskusijoms, rengiant, tvarkant ir perduodant žinias apie galimas įgyvendinimo priemones, įskaitant inovatyvius visuomenės problemų sprendimus.

ST3 Kurti stipresnius tinklus ir partnerystes

Stiprinti mūsų tinklą aktyviau dalyvaujant šalies lygmeniu ir bendradarbiauti su kitomis pagrindinėmis organizacijomis, siekiant palengvinti dalinimąsi žiniomis ir patirtimi.

ST4 Visiškai išnaudoti duomenų, technologijų ir skaitmeninio galimybes

Integuoti skaitmeninimą, įskaitant naujas technologijas, didžiuosius duomenis, dirbtinį intelektą ir Žemės stebėjimą, – tai papildys ir galimai pakeis esamus informacijos šaltinius, siekiant efektyviau prisidėti prie sprendimų priėmimo.

ST5 Išteklių skyrimas bendrų siekių įgyvendinimui

Vystyti struktūras, gerinti ekspertines žinias ir gebėjimus visame tinkle, siekiant patenkinti visus naujus žinių poreikius, užtikrinant ir diversifikuojant pakankamus išteklius, kurių reikia siekiant įgyvendinti mūsų visų bendrą viziją.

Ką mes darysime: Veiklos sritys

Mes teiksime praktines žinias penkiose veiklos srityse. Veikla šiose tarpusavyje susijusiose srityse apims ir su Europos gamybos sektoriais (įskaitant žemės ūkį, miškininkystę, žuvininkystę ir pramonę) bei gamybos sistemomis ir vartojimu (energija, judumu, maistu ir pastatais) susijusių klausimų sprendimą.

Biologinė įvairovė ir ekosistemos

Atsižvelgiant į besitęsiantį biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų būklės blogėjimą, Europoje siekiama sugrąžinti gamtą į mūsų gyvenimą. Mes stebėsime šias permainas ir prisidėsime prie veiksmų šioje srityje įgyvendinimo ir vertinimo, įskaitant gamtos procesais pagrįstų sprendimų įgyvendinimą.

Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

Klimato kaita vyksta šiuo metu ir tęsis ateinančiais dešimtmečiais. Europa siekia iki 2050 m. įgyvendinti poveikio klimatui neutralumo tikslą, tapti atsparesne klimato kaitai ir mažiau jos pažeidžiama. Mes stebėsime šias permainas ir prisidėsime prie politikos ir priemonių šioje srityje vystymo, įgyvendinimo ir vertinimo.

Žmonių sveikata ir aplinka

Vertinsime aplinkos teršalų bei kintančio Europos klimato poveikį žmonių sveikatai, taip pat gerinsime socialinių ir demografinių veiksnių, kurie kelia pavojų Europos piliečiams bei didina jų pažeidžiamumą, suvokimą. Remsime Europos nulinės taršos siekius ir susijusių Europos ir nacionalinių veiksmų įgyvendinimą.

Žiedinė ekonomika ir išteklių naudojimas

Stebėsime Europos perėjimą prie žiedinės ekonomikos pažangą ir teikiamą naudą aplinkai ir klimatui. Vertinsime Europos pastangas sumažinti poveikį, kurį sukelia mūsų visuomenės žaliavų, produktų ir paslaugų vartojimas, jų gamyba, gamyba ir teikimas, o taip pat atliekų susidarymas.

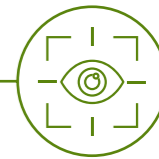

Tvarumo tendencijos, perspektyvos ir atsakomieji veiksmai

Numatytųjų ambicingų tikslų galime pasiekti, skatindami esminius gyvenimo ir vartojimo bei gamybos modelių, kurie lemia netvarumo tendencijas, pokyčius. Vertinsime tendencijas ir galimybes pagal aplinkosaugos prioritetus, sektorius, sistemas ir politikos kryptis, ir įtrauksime suinteresuotąsias šalis į naujovių diegimą bei kitus atsakomuosius veiksmus, kurių reikia tam, kad būtų įgyvendintas Europos žaliasis kursas.

VIZIJA

2030 m. EAA ir Eionet vizija

Sudaryti sąlygas kurti tvarią Europą teikiant patikimas ir praktines žinias, kurios leis priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl aplinkos ir klimato politikos prioritetų ir tinkamų priemonių

Bendra tvarios Europos vizija

Mūsų vizija – sudaryti sąlygas kurti tvarią Europą teikiant patikimas ir praktines žinias, kurios leis priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl aplinkos ir klimato politikos prioritetų ir tinkamų priemonių, atsižvelgiant į Europos politikos užmojus.

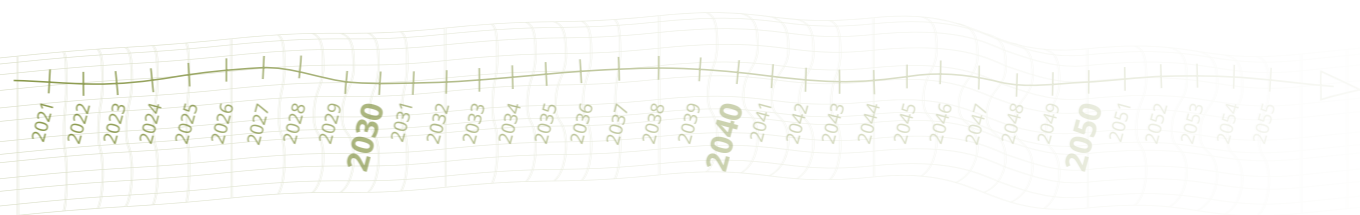
EAA ir Eionet kartu sudarys svarbiausią tinklą, teikiantį politikos formavimui ir įgyvendinimui reikalingas žinias apie aplinkos būklę ir klimatą Europos Sąjungos ir šalių lygmeniu.

Mūsų misija

Mūsų misija yra vertinti duomenis ir informaciją, laiku teikti atitinkamas įžvalgas apie pažangą siekiant aplinkos ir klimato tvarumo tikslų bei pageidaujamų visuomenės pokyčių, taip pat užtikrinti nuolatinį atitinkamų aplinkos ir klimato politikos priemonių įgyvendinimo stebėjimą.

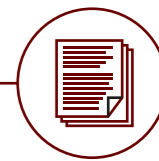
Suprantame, kad ambicingų Europos aplinkos ir klimato tikslų pasiekimas pareikalaus daug sprendimų ir tarpusavyje susijusių pasirinkimų įvairiais – Europos, regioniniu, nacionaliniu ir vietos – lygmenimis, o taip pat būtino bendro darbo su pagrindiniais partneriais ir kitomis organizacijomis. Įgyvendindami savo veiklos programas, glaudžiai bendradarbiausime su kitais žinių teikėjais.

Siekdami didinti veiklų poveikio efektyvumą, ir toliau didžiausią dėmesį skirsime tikslinei ir savalaikiai komunikacijai, užtikrindami visapusišką žinių prieinamumą sprendimus priimančioms institucijoms ir visuomenei.

STRATEGINIS TIKSLAS 1

Remti politikos įgyvendinimą ir perėjimą prie darnesnio vystymosi

Teikti faktais grindžiamas žinias, kurios padėtų įgyvendinti politiką ir remtų naujų politikos krypčių vystymą, siekiant paspartinti ir išplėsti perėjimą prie darnesnio vystymosi

Mūsų žinios, pagrįstos naujausiais moksliniais atradimais bei kokybiškais duomenimis, padės Europai – Europos Sąjungai, valstybėms narėms ir kitoms EAA šalims narėms bei bendradarbiaujančioms šalims – pasiekti savo politinius tikslus, įskaitant Europos žaliajo kurso, 8-osios aplinkosaugos veiksmų programos tikslus ir įsipareigojimus pasaulio mastu.

Europos aplinkos agentūra ir Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklas:

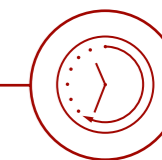
- teiks žinias, kurios padės įgyvendinti politiką ir kuriomis bus grindžiamas naujų iniciatyvų vystymas, siekiant paspartinti ir išplėsti perėjimą prie darnesnio vystymosi;
- toliau vystys ir naudos turimus įvairius aukštos kokybės ilgalaikių duomenų sekų rinkinius, prisidedant prie daugelio aplinkos ir klimato politikos sričių formavimo ir įgyvendinimo;
- užtikrins, kad naudosis geriausiais prieinamais moksliniais duomenimis bei informacija, įtraukiant EAA mokslinį komitetą ir platesnę mokslinę bendruomenę;
- gilins ir skleis žinias apie pagrindines tvarumo problemas ir sprendimus energijos, judumo, maisto sistemose ir urbanistinėje aplinkoje;
- nagrinės platesnius perėjimo prie darnesnio vystymosi iššūkius ir galimybes tiek Europos, tiek ir šalių lygmeniu, įskaitant pokyčius skatinančius veiksmus, tokius kaip finansų sektorius ir miestai;
- stiprins pajėgumus prisidėti prie politikos ir priemonių vertinimo.

Šios strategijos prioritetą – padėti integruoti aplinkos ir klimato žinias į ekonomikos, teritorijų planavimo ir socialinės sanglaudos politiką, įskaitant gilesnes įžvalgas, susijusias su Europos ir pasaulio pokyčiais bei jų poveikiu politikos įgyvendinimui Europoje.

2021–2030 m. laikotarpiu mes taip pat remsime atitinkamus ES politikos procesus, tokius kaip Europos semestras ir Aplinkosaugos politikos įgyvendinimo peržiūra, teikdami naujausias žinias apie pagrindines tendencijas ir rodiklius, ekonomiškai efektyvius įgyvendinimo būdus ir socialinių naujovių plėtros galimybes, siekiant tvarumo tikslų.

STRATEGINIS TIKSLAS 2

Laiku teikti duomenis bei informaciją sprendimų priėmimui dėl tvarumo siekių įgyvendinimo iššūkių

Pateikti tikslinius duomenis bei informaciją politinėms ir viešosioms diskusijoms, rengiant, tvarkant ir perduodant žinias apie galimas įgyvendinimo priemones, įskaitant inovatyvius visuomenės problemų sprendimus.

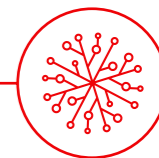
EAA ir Eionet žinių poveikis ir įtaka priklausys nuo mūsų sugebėjimo ir galimybių pateikti jas tinkamoms viešoms ir politinėms diskusijoms tinkamu metu ir tinkama forma. To siekdami, mes:

- gerinsime savo galimybes stebėti ir nustatyti kylančias problemas bei sparčiai sutelkti atitinkamas mūsų tinklo bei kitų partnerių žinias;
- stiprinsime savo galimybes nedelsiant reaguoti į politikos formuotojų pateikiamas žinių užklaudas;
- dalinsimės patirtimi apie įvairiuose Europos šalių valdymo lygmenyse įgyvendintus inovatyvius sprendimus;
- vystysime ir teiksime savo žinias politikos formuotojams ir visuomenei geriausiai jų poreikius atitinkančia forma, kad jos būtų kuo visapusiškiau įsisavinamos ir panaudojamos priimančias sprendimus;
- nuolat tobulinsime komunikacijos metodus, kanalus ir priemones, siekdami užtikrinti, kad mūsų žinios būtų suprantamos, visiems prieinamos ir pasiekiamos, kartu stiprinant mūsų galimybes aktyviai bendrauti su piliečiais.

Mokslininkai, praktikai, sprendimus priimančias asmenys, finansavimo įstaigos, miestai ir visuomeninės organizacijos dirbs kartu aktyviai dalyvaudami permainų procesuose.

STRATEGINIS TIKSLAS 3

Kurti stipresnius tinklus ir partnerystes

Stiprinti mūsų tinklą aktyviau dalyvaujant šalies lygmeniu ir bendradarbiauti su kitomis pagrindinėmis organizacijomis, siekiant palengvinti dalinimąsi žiniomis ir patirtimi

EAA ir Eionet vienija šimtus organizacijų – Europos institucijas, valdžios institucijas ir mokslinių tyrimų institucijas iš visos Europos. Mūsų tinklas apima visas ES valstybes nares, stojimo į ES procese dalyvaujančias šalis bei nemažai ES nepriklausančių šalių.

Mes sudarome unikalų žinių tinklą, sujungdami patikimus duomenis, analitinę ir mokslinę patirtį su Europos, o kai kuriais atvejais ir pasaulinio masto politiniais procesais. Taip galime vykdyti integruotus daugelį temų apimančius vertinimus, grindžiamus patikimais duomenimis ir praktine patirtimi.

Siekdami teikti žinias, kurių Europoje reikia siekiant tvarumo tikslų, mes:

- savo žinių tinklą padarysime lankstesnį ir inovatyvesnį, geriau sutelkdami turimą didelę šalių patirtį Europos lygmens uždavinių įgyvendinimui;
- skatinsime aktyvesnį dalyvavimą šalies lygmeniu, į vykdomas veiklas įtraukdami įvairias valdžios institucijas, organizacijas ir visuomenę;
- bendradarbiausime su kitais svarbiausiais tinklais, pavyzdžiui, Aplinkos apsaugos agentūrų tinklu, informaciniais ir moksliniais tinklais ir asociacijomis;
- solidarizuosimės ir dirbsime su žinių bendruomene Europos lygmeniu siekdami užtikrinti, kad mokslo tyrimų ir inovacijų investicijos Europoje būtų visiškai panaudotos;
- nustatysime naujas žinių spragas ir įvertinsime galimybes jų užpildymui imtis bendrų veiksmų su atitinkamais partneriais, įskaitant tokias ES agentūras, kaip Europos cheminių medžiagų agentūra, Europos maisto saugos tarnyba ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras;
- toliau stiprinsime bendradarbiavimą dėl ataskaitų teikimo įsipareigojimų ir visuotinai aktualių temų su tarptautinėmis institucijomis pagrindiniuose regionų ir pasaulio lygmeniu vykdomuose procesuose, įskaitant Jungtinių Tautų institucijas ir konvencijų sekretoriatų.

STRATEGINIS TIKSLAS 4

Visiškai išnaudoti duomenų, technologijų ir skaitmeninimo galimybes

Padėti įgyvendinti ir toliau vystyti Europos politikos darbotvarkę siekiant didinti teikiamos informacijos kokybę, kuri apima Europos duomenų strategiją ir skaitmeninę darbotvarkę, didžiųjų duomenų galimybes, dirbtinį intelektą ir Žemės stebėjimą

Skaitmeninės technologijos, nauji duomenų šaltiniai ir Žemės stebėjimas, taip pat kompiuterinės įrangos techninės galimybės per pastarąjį dešimtmetį vystėsi beprecedenčiu tempu. Šie pokyčiai atveria naujas galimybes, o kartu lemia ir naujus iššūkius. Nauji duomenų srautai įvairiais erdviniais lygmenimis vis labiau integruojami su jau naudojamais duomenų šaltiniais, jungiami su socialiniais ir ekonominiais kintamaisiais bei siejami su beveik realaus laiko palydoviniais ir *in-situ* stebėjimų duomenimis.

Numatydami, kad ši duomenų revoliucija ir skaitmeninimas tęsis ateinantį dešimtmetį, ir siekdami pagerinti savo darbą su duomenimis ir žiniomis, mes:

- stiprinsime keitimąsi duomenimis, duomenų automatizavimą bei stebėsenos ir ataskaitų teikimo racionalizavimą mūsų tinkle;
- būdami svarbiausiu Europos aplinkos duomenų centru užtikrinsime, kad visi mūsų duomenys būtų randami, sąveikūs, prieinami ir tinkami naudoti pakartotinai;
- išnaudosime visas programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos paslaugų, piliečių mokslo, didžiųjų duomenų ir dirbtinio intelekto galimybes;
- gerinsime duomenų savalaikiškumą, palyginamumą, išsamumą ir integravimą, įskaitant lyginamosios analizės galimybes;
- užtikrinsime nuolatinę duomenimis grindžiamas inovacijas, pagrindinį dėmesį skirdami duomenų gavybos, analizės, geografinių informacinių sistemų, duomenų vizualizavimo ir modeliavimo gerinimui, kad būtų galima reguliariai atnaujinti rodiklius;
- gerinsime keitimąsi praktine patirtimi, technine parama ir racionalizavimo sprendimais, reikalingais sėkmingesniai politikos įgyvendinimui;
- tirsime ir prireikus vertinsime sąsajas tarp skaitmenizacijos ir aplinkos bei socialinio tvarumo.

STRATEGINIS TIKSLAS 5

Išteklių skyrimas bendrų siekių įgyvendinimui

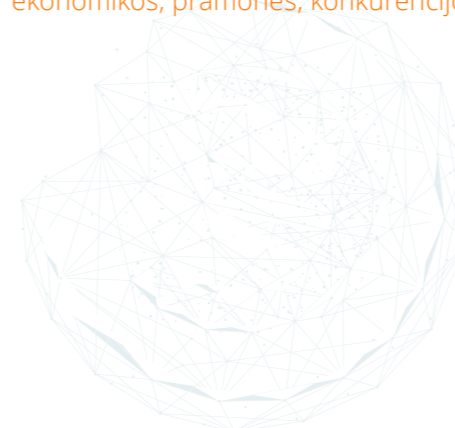
Vystyti struktūras, gerinti praktines žinias ir gebėjimus visame mūsų tinkle, siekiant patenkinti įvairius naujus žinių poreikius, užtikrinant ir diversifikuojant pakankamus išteklius, kurių reikia mūsų visų bendros vizijos įgyvendinimui

Nuolatinė žinių, technologijų, komunikacijos ir valdymo metodų plėtra skatina organizacijas ir tinklus pritaikyti ir atnaujinti esamas struktūras ir priemones bei investuoti į naujas sritis.

Siekdami būti šios plėtros priešakinėse pozicijose bei įgyvendinti mūsų bendrus siekius, mes:

- pritrauksime talentingiausias specialistus ir investuosime į mūsų darbuotojus, kad galėtume ugdyti ir išlaikyti gebėjimus ir praktinę patirtį, kurios reikia tokios vizijos įgyvendinimui;
- užtikrinsime valdomą EAA finansinių išteklių įvairovę, kartu išsaugodami agentūros institucinį vaidmenį ir savarankiškumą;
- pritrauksime reikalingas lėšas, kad būtų galima išnaudoti visas programos „Copernicus“ duomenų galimybes, plėtojant ryšius su kitomis svarbiausiomis institucijomis, jungiančiomis augančius duomenų srautus ir politikos formuotojus;
- plėsime EAA ir Eionet dalyvavimą atitinkamuose ES mokslo tyrimų projektuose, kartu stiprindami savo indėlį į mokslo ir politikos sąveiką;
- nagrinėsime finansavimo galimybes pasinaudojant ES finansinėmis priemonėmis, siekdami sudaryti sąlygas mūsų tinklui gerinti politikos įgyvendinimą reikiamose srityse ir remti specialistų bendruomenes;
- stiprinsime pajėgumus valstybėse narėse ir bendradarbiaujančiose šalyse, siekdami užtikrinti, kad mūsų tinklas galėtų prisiderinti prie besikeičiančių poreikių ir reikalavimų;
- remsime ekspertinių gebėjimų ir žinių inovacijų plėtrą mūsų tinkle, panaudodami struktūrizuotus mechanizmus, tokius kaip „EEAcademy“;
- remsime praktinę patirtį ir reikalavimus žinių srityje, susijusius su visapusišku ES aplinkosaugos ir klimato politikos bei teisėkūros įgyvendinimu Vakarų Balkanų šalyse.

Tam, kad paskatintume visos visuomenės pokyčius ir veiksmus, pereinant prie darnesnio vystymosi, turėsime imtis bendrų veiksmų visose politikos srityse ir visais valdymo lygmenimis. Tai reiškia, kad reikės nuoseklaus įvairių politikos sričių – nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų, ekonomikos, pramonės, konkurencijos ir prekybos, iki užimtumo, švietimo ir gerovės - indėlio.

Veiklos sritys

Kiekvienas iš penkių strateginių tikslų bus įgyvendinamas visose mūsų veiklos srityse.

EAA ir Eionet turės esminę reikšmę remiant aplinkos ir klimato veiksmus pagal Europos politikos kryptis, Europos žaliąjį kursą ir ypač įgyvendinant 8-ąją aplinkosaugos veiksmų programą, o taip pat vykdant Europos įsipareigojimus pasauliniu lygmeniu.

Vidinių ir tarpusavio ryšių tarp šių veiklos sričių suvokimui teiksime pirmenybę. Bus aptariami ir su gamybos sektoriais (žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė, pramonė) bei gamybos sistemomis ir vartojimu (energija, judumu, maistu, pastatais) susiję klausimai, įskaitant šių sektorių ir sistemų analizę.

1 Biologinė įvairovė ir ekosistemos

Teiksime informaciją ir vertinsime veiksmus, skirtus biologinės įvairovės išsaugojimui ir ekosistemų atkūrimui, siekiant jų tvaraus naudojimo žmonių poreikiams. Remsime duomenimis grįsto būklės stebėjimo, ataskaitų teikimo bei vertinimo veiklą, visų pirma atsižvelgiant į ES Biologinės įvairovės strategijos iki 2030 m. nuostatas:

- prisidėdami prie monitoringo ir stebėjimo sistemų gerinančių surinkimą ir teikimą duomenų apie biologinės įvairovės būklę ir poveikį jai bei jūrų, gėlių vandenių ir sausumos ekosistemų pokyčius
- gilindami mūsų suvokimą apie bendrą invazinių svetimžemių rūšių, taršos, klimato kaitos ir pernėlyg intensyvaus gamtinių išteklių, biologinės įvairovės ir ekosistemų naudojimo poveikį;
- stiprindami pagrindinių sisteminių veiksnių, darančių įtaką biologinei įvairovei ir ekosistemoms, vertinimą;
- gerindami ekologinės ir ekonominės analizės ir modeliavimo panaudojimą, sudarant sąlygas mūsų vertinimo veiklai labiau prisidėti prie ekosistemomis paremto valdymo principų taikymo;
- remdami gamtos procesais pagrįstų sprendimų priemones, didžiausią dėmesį skiriant gyvybiškai svarbių ekosistemų apsaugai, atkūrimui ir tvariam valdymui, atsižvelgiant ir į veiksmus klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos bei bioekonomikos srityse;
- didindami paramą efektyviam ir nuosekliam tarpusavyje susijusių ES strategijų pagal Europos žaliąjį kursą, tokių kaip „Nuo ūkio iki stalo“ ir nulinės taršos strategijos, ir susijusių politikos sričių įgyvendinimui, kartu toliau tęsdami savo pastangas įtraukti biologinės įvairovės išsaugojimo aspektus į visus ūkio sektorius bei nuo gyvosios gamtos priklausomas sistemas, tokias kaip maisto gamyba.

2 Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

Stebėsime Europos pažangą siekiant poveikio klimatui neutralumo ir atsparumo klimato kaitos poveikiui tikslų ir remsime atitinkamos politikos ir papildomų priemonių vystymą, įgyvendinimą ir vertinimą, atsižvelgdami į platesnius Europos tvarumo tikslus:

- rinkdami, kontroliuodami kokybę, tvarkydami ir teikdami reikiamus duomenis ir informaciją apie išmetamų ŠESD kieki bei klimato kaitos poveikį, pažeidžiamumą ir prisitaikymą Europoje;
- analizuodami ir vertindami šių duomenų atitikimą Europos ir nacionaliniams klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslams ir įsipareigojimams;
- stebėdami nacionalinės su klimatu susijusios politikos ir papildomų priemonių, skirtų tokiems sektoriams, kaip energetika, transportas, statybos, žemės ūkis, miškininkystė ir kitas žemės naudojimas, įgyvendinimą ir poveikį;
- nustatydami sąsajas ir kompromisus tarp klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos politikos ir kitų aplinkos problemų, tokių kaip biologinės įvairovės išsaugojimas, oro užterštumas, gėlių vandenių ir jūrų aplinkos būklė;
- plėtodami žinias dėl sprendimų, kuriais siekiama įveikti aplinkos būklės gerinimo ir tvarumo iššūkius energetikos ir judumo sistemose.

3 Žmonių sveikata ir aplinka

Vertinsime oro, dirvožemio ir vandens taršos, triukšmo, cheminių medžiagų ir besikeičiančio klimato poveikį sveikatai Europoje. Remsime Europos nulinės taršos siekį ir susijusių Europos ir nacionalinių veiksmų vystymą, įgyvendinimą ir vertinimą:

- vertindami aplinkos taršos, cheminių medžiagų ir klimato kaitos Europoje poveikio riziką ir poveikį piliečių sveikatai;
- vertindami galimą naudą sveikatai ir gerovei dėl švaresnės aplinkos ir sveikų ekosistemų, ir nustatydami dėl ekosistemų būklės blogėjimo kylančias rizikas ir jo poveikį sveikatai;
- remdami nustatytą atitinkamuose teisės aktuose teminių duomenų ir informacijos savalaikį pateikimą, tvarkymą ir platinimą bei stebėdami pažangą siekiant Europos politikos tikslų;
- nustatydami poveikį, kurį aplinkos būklės blogėjimas, nulemtas Europos socio-ekonominių sektorių ir sistemų, daro sveikatai, bei galimą poveikio mažinimo veiksmų ir politikos priemonių naudą;
- ir toliau, pritariant Europos žaliojo kurso teisingos pertvarkos principams, pabrėždami svarbią socialinių veiksnių, įskaitant socialinę nelygybę bei asmeninius įpročius, įtaką tiek neigiamam blogos aplinkos būklės veiksnių poveikiui, tiek veikiamų asmenų pažeidžiamumui.

4 Žiedinė ekonomika ir išteklių naudojimas

Vertinsime Europos perėjimo prie žiedinės ekonomikos pažangą ir mūsų žinias apie aplinkos ir klimato problemas, kurias sukelia Europos žaliavų ir produktų gamyba ir vartojimas, paslaugos ir atliekos. Remsime žiedinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimą ir susijusias Europos ir nacionalinės politikos priemones:

- vertindami Europos pažangą pereinant nuo linijinės prie žiedinės ekonomikos, daugiausia dėmesio skiriant svarbiausioms produktų vertės grandinėms ir inovatyvioms paslaugoms bei verslo modeliams;
- pabrėždami galimybes gerinti ekonomikos žiediškumą, įskaitant antrinių žaliavų perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą, saugaus ir tvaraus gaminių projektavimo principų taikymą, eko-inovacijas ir gerą patirtį, bei nustatydami kliūtis siekiant didesnio ekonomikos žiediškumo;
- stebėdami pažangą siekiant Europos politikos tikslų atliekų prevencijos ir darnaus atliekų tvarkymo srityse;
- vertindami Europos vartojimo ir gamybos sistemų poveikį Europos ir pasaulio aplinkos būklei ir klimatui, didžiausią dėmesį skiriant daug išteklių sunaudojantiems sektoriams, taip pat žiedinės ekonomikos, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo iniciatyvų ir bioekonomikos sąsajoms.

5 Tvarumo tendencijos, perspektyvos ir atsakomieji veiksmai

Teiksime informaciją diskusijoms dėl tvarumo iššūkių ir perėjimo prie darnesnio vystymosi, vertindami sąsajas ir kompromisus, kurie būtini siekiant suderinti aplinkos, ekonominius ir socialinius tikslus:

- vertindami tvarumo Europoje ir pasaulyje tendencijas ir perspektyvas pagal aplinkos ir klimato prioritetus, sektorius, sistemas ir politikos kryptis, tuo prisidėdami prie 2025 m. ir 2030 m. Europos aplinkos būklės ir perspektyvų ataskaitų;
- remdami rodikliais grindžiamas aplinkos būklės stebėjimo sistemas, teikiančias informaciją apie pažangą pagal ES politikos prioritetus, ypač 8-ąją aplinkosaugos veiksmų programą, aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūrą, Europos žaliąjį kursą;
- kartu su šalimis prisidėdami prie 2030 m. JT plėtros darbotvarkės ir darnaus vystymosi tikslų nustatytų prioritetų aplinkos būklės ir klimato srityse įgyvendinimo pažangos stebėsenos ir vertinimo;
- vertindami tarpusavio priklausomybę tarp socialinių, ekonominių, aplinkos ir valdymo tvarumo parametru, įskaitant pokyčius lemiančius veiksnius, teigiamas sąsajas ir neigiamą išorinį poveikį;
- bendradarbiaudami su pagrindiniais partneriais atitinkamuose ES strateginių prognozių ir suinteresuotųjų šalių procesuose, skirtuose sutelkti įžvalgas ir praktines žinias apie perėjimo prie darnesnio vystymosi būdus;
- remdami žinių dėl sistemų pertvarkos, įskaitant sąsajas, rizikas, inovacijas, politikos integraciją ir politikos sanglaudą, plėtojamą, didžiausią dėmesį skiriant miestams ir finansų sektoriui;
- vertindami, kaip tvari finansinė padėtis gali paskatinti pastangas siekiant tvarumo, įgyvendinant atsigavimo po pandemijos planus ir atsižvelgiant į besikeičiančią makroekonominę situaciją.

veiklos sritys

